

Legnica

W Legnicy już 12 marca odnotowano w trzech punktach miasta pojawienie się „antyradzieckich” napisów „wzywających do czynnej walki na znak poparcia dla studentów warszawskich”.

Demonstracje rozpoczęły się 15 marca ok. godz. 17. Po godzinie zebrało się już ponad dwa tysiące osób, w większości młodzieży. Pochód ruszył ul. Lenina w kierunku pl. Słowiańskiego, skąd udano się na rynek. Na czele manifestacji niesiono transparent „Solidaryzujemy się ze studentami Warszawy”, wznoszono „okrzyki o treści wrogiej”, żądano zwolnienia aresztowanych studentów. Po godzinie demonstranci zostali zaatakowani przez pododdziały MO i ORMO, które obrzucono kamieniami. Starcia koncentrowały się w rejonie pl. Słowiańskiego, pl. Wilsona i ul. Wrocławskiej. Do godziny 20.00 „MO opanowała sytuację i na terenie miasta Legnicy zapanował ład i porządek”. Pięćdziesięciu funkcjonariuszy skierowano do wzmocnienia ochrony miejsc, w których zamieszkiwali obywatele sowieccy.

Nazajutrz, około godziny 18.00 w rejonie pl. Wilsona i ulic Obrońców Stalingradu, Lenina, Wrocławskiej i Pawkowa zgromadziło się już ponad cztery tysiące demonstrantów. Rozrzucono ulotki z hasłami „Precz z Gomułką”, „Precz z komunizmem”, „Chcemy Wolnej Polski”, „Żądamy zmiany rządu”. Gdy do akcji wkroczyła MO, na ulicach pojawiły się barykady z kubłów na śmieci, milicjantów z okien obrzucano cegłami i doniczkami. Starcia skończyły się około 20.00. 16 marca do miasta przybyły milicyjne posiłki – 96 funkcjonariuszy szkoły MO w Słupsku.

Do zamieszek doszło także 17 marca. Około 400 osób w godzinach wieczornych „zakłóciło porządek publiczny”, m.in. obrzucono kamieniami przejeżdżający samochód I sekretarza Komitetu Powiatowego PZPR.

Łącznie w Legnicy zatrzymano 133 osoby (wg innych danych 110 lub 168), największą grupę wśród nich (50) stanowili robotnicy. Co najmniej dziesięć z nich stanęło przed sądami. Orzeczone wyroki sięgały 1,5 roku więzienia. Do kolegów karno-administracyjnych skierowano sprawy dalszych 97, w tym 22 w trybie przyspieszonym. 61 osób wezwano na

„rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze”. W trakcie starć w Legnicy utworzono oddziały Milicji Robotniczej, które aktywnie wspierały MO w „utrzymaniu porządku publicznego”.

Po 17 marca studenci Studium Nauczycielskiego w Legnicy, którzy w większości nie wzięli udziału w demonstracjach, zaczęli przygotowywać wiec protestacyjny. W wyniku przeciwdziałania SB do wiecu nie doszło, a dwu najaktywniejszych studentów relegowano i powołano do czynnej służby wojskowej.

Zarówno w trakcie demonstracji, jak i w następnych dniach w Legnicy licznie pojawiały się ulotki. Głosiły one m.in. „Precz z Gomułką”, „Solidaryzujemy się ze studentami warszawskimi”, „Precz z Moczarem i Gomułką”, „Gomułka kłamie, precz z jego dyktaturą, chcemy Edwarda Gierka za I Sekretarza PZPR, milicja gestapo [...]”.

Po Marcu ze stanowisk kierowniczych usunięto cztery osoby za „zajętą w tym czasie postawę”. Kilkanaście osób wydalono z PZPR. Z Legnicy w następnych miesiącach wyemigrowało szereg osób pochodzenia żydowskiego, skala zjawiska nie jest jednak jeszcze znana.

Łukasz Kamiński

Powiązane informacje

[Protesty studenckie](#)